

Vražda jako cesta k diskuzi o domácím násilí

Bílý kruh bezpečí je nepolitické humanitární občanské sdružení, které vzniklo 4. září 1991 a které se zaměřuje na pomoc obětem trestné činnosti a na prevenci trestné činnosti. Po celé České republice působí třináct poraden a poboček, přičemž sídlo sdružení je v Praze. Financování sdružení je velkou měrou postaveno na dobrovolnické činnosti a zasílání peněžitých i nepeněžitých darů od fyzických a právnických osob. Prezidentkou organizace je v současné době Petra Vitoušová. Představitelé sdružení nejsou veřejně známými osobami, a v médiích vystupují často v pozici odborníka/odbornice na problematiku pomoci obětem domácího násilí.

Mediální potenciál sdružení Bílého kruhu bezpečí má dobré základy – v rámci publikační činnosti sdružení vychází množství brožur a dalších informačních materiálů pro oběti trestných činů. BKB vydává výroční a tiskové zprávy, o své činnosti a problematice, kterou se zabývá, informuje na vlastních a partnerských webových stránkách, a také na sociální síti facebook.

V rámci analýzy mediálního obrazu této organizace v celostátních tzv. seriózních médiích v roce 2011 jsem vyhledala 25 vhodných zdrojů, kde se jako klíčová slova vyskytoval termín domácí násilí a Bílý kruh bezpečí zároveň. Pět záznamů bylo vysíláno v rámci rozhlasu (Český rozhlas a Radiožurnál), pouze dva pocházely z televizního vysílání (televize Nova), a zbytek byl zveřejněn v tištěných periodikách (Lidové noviny, Právo, Hospodářské noviny, Sedmička, Mladá fronta DNES).

Jsou zde patrné události, v jejichž souvislosti jsou činnosti Bílého kruhu bezpečí zmiňovány nejčastěji. Zaprvé to je dvacetileté výročí vzniku sdružení, u jehož příležitosti byly zveřejňovány články informující o činnostech organizace a rozhovory s představiteli sdružení. Tyto mediální obsahy měly spíše všeobecný, informativní charakter, který se nevztahoval ke konkrétní události, ale sdružení BKB zde bylo hlavním tématem. Druhou událostí, která zvýraznila pozici Bílého kruhu bezpečí v médiích, je vražda spisovatelky Monyové. Tímto trestným činem v souvislosti s BKB a otázkou domácího násilí se zabývaly zejména Lidové noviny, které upozorňovaly i na fakt, že díky této události se mnohé ženy rozhodly svou životní situaci řešit a začít se bránit formám domácího násilí. BKB v tomto případě má pouze okrajovou pozici, je zde uvedena jako organizace, na kterou se mohou oběti domácího násilí obrátit.

Zejména v druhém případě můžeme vysledovat zpravodajské hodnoty, které rozhodly o zařazení zprávy do médií, jako jsou negativita, blízkost, možnost dalšího vývoje a vztah k elitním osobám. Případ paní Monyové se tedy stal hlavní zprávou, kolem které se shromažďovaly zmínky o Bílém kruhu bezpečí (ve smyslu organizace, na kterou se mohou lidé v případě výskytu domácího násilí obrátit) a kolem které se vytvořila diskuze o problematice domácího násilí obecně.

Co se týče ostatních zpráv, které nelze lehce kategorizovat a které se vyznačují jistou různorodostí témat, i zde můžeme vysledovat společné tendence, a to zejména snahu odhalit jiné formy domácího násilí, než je právě to vykonávané partnerem na partnerce. Z některých mediálních obsahů byla zřejmá nechuť informovat o běžné formě domácího násilí (násilnický partner vůči partnerce) z důvodů pocitu již dostatečně probraného tématu. Čtenář tedy získává dojem, že z oblasti domácího násilí je nyní třeba řešit jeho jiné formy, jako je násilí partnerky na partnerovi, násilí na seniorech a násilí na dětech. Avšak přes zřejmou tendenci rozvíjet diskuzi na toto téma, jsou tyto mediální obsahy v souvislosti s BKB spíše ojedinělé.

Přes jednoznačné mediální aktivity tohoto sdružení se v médiích BKB objevuje převážně v souvislosti s tragickými událostmi, kdy se problematice domácího násilí podaří překročit práh pozornosti, a média zprávu či událost označí za dostatečně zajímavou pro publikaci.